

DIRECCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Cadena de Cort, núm. 11.—PALMA.

SUMARI—*Amor despreciat*, per Fra Pere.—*El Cor de Jesús al pecador*, per A. T., Pvre.—*Festa de la Santíssima Trinitat en l'oratori de Miramar*, per B. Ferrá—*Sants y festes*.—*Gloria á Jesús Sacramentado*, per Jaime Pomar.—*Un cas ben salat*, per El Sen Garroví.—*Gois al gloriós Sant Antoni de Padua*, per Jaume Barceló, Pvre.—*Noticies històriques*.—*Complanta*, per Joaquim Domenech.—*Folk-lore Mallorquí*, per Un Replegador.—*Año Santo*.—*Entreteniments*.—*Anuncis*.

AMOR DESPRECIAT

Dos misteris de tot punt incomprensibles presenta a sa nostra consideració l' Evangelí de la Dominica corrent; Misteri d' amor y d' amor infinit en Deu, y misteri d' ingratitude y vilania se més negre en s' homo.

Misteri d' amor en un Deu que invita ab tant d' empenyo y ternura a alimentarsé ab ses carns immaculades en la sagrada Comunió, y misteri d' ingratitude en s' homo, qui rebutja aquella amorosíssima invitació y ab excuses altament ofensives se nega a prende part en el convit. Pensant molts de cristians d' avuy (cristians de vèrbes los diré jo) que li basta a s' homo el pa totsol per viure, y que res més necessita, no se preocupa sinó de camps y finques y comers e industria y d' interessos materials, que es lo que li ha de proporcioná aquest pa. Del pa del ànima, del Pa *sobresubstancial*, que mos diu Cristó que demanem tots els dies al Pare celestial en la divina oració del Pare nostre, no 'l suspira s' homo, ni sisquera en ell pensa.

Ab aquest Pa sobresubstancial y diví convida tots els dies Cristó a sos fills perque vajan a alimentarsé ab la santa Comunió y aquests fills indignes, lluny d' acudí y desfersé ab accions de gracies per tant d' amor, inven-

tan tota classe de excuses per no assistí a tal convit al que desitjarían assistí els mateixos àngels.

He comprat cinch pareys de bous, va dí un d' els convidats del Evangelí, y *he d' aná a provarlós; donem per excusat*.

He comprat una pessa de terra, digué un altre, y *he d' anar a veurerlá; donem per excusat*.

Avuy mateix m' he casat, diu un tercé y *ja veus que no puch vení*.

Tals son en substancia ses excuses que posan molts de Cristians falsos d' avuy en día per no aná a rebre la santa Comunió, interessos materials, compres y ventes y negocis y terra, això es devant tot... Lo qu' importa son lliures, sous y diners. y tot lo demás vaja com vaja. Això de comunions ja ni ha prou ab un pich en l' any (y encara gracies, si molts no ho trobassen massa.) Això de combregá es per ses dones; els homos tenim els nostros quefers y no porem aná tant de comunions..

"Ara es hora de divertirmós, diuen una partida d' estornells que no més van de tres qui n' agafa quatre; sa juvintut es per disfrutá del mon; això de combregá es més propi de veys. Festetjaments y casoris es en lo únich que pensen. Negocis de la terra, y plers de sa carn son ses dues excuses principals que s' oposan a s' invitació amorosa de Cristó. Quants d' infelices es moren de fam y desprecian aquest menjá celestial, s' únich que los pot da la verdadera vida! Materials y carnals senten asco com aquells desgraciats Israelites del desert p' el manná que del cel los plagué y sols suspiran p' els ays y sebes d' Egipte, per terra y pler, que no los poren assaciá, ni apagá sa set.

Tots els gusts tenia aquell prodigiós manná p' els fills d' Israel; tots els gusts té també aquest manná, molt més prodigiós encara, de la

santa Eucaristía y aquell qu' ab aquest pa s' alimenta té sempre vida dins la seua ánima.

No mos hauríam de cansá may de doná gracies a Deu per aquesta penyora del seu amor infinit, y lo mateix qu' els primitius cristians hauríam d' acostarmós tots els dies, o al manco sovint a n' aquest convit diví.

Mentres els homos fugen de Jesús y s' excusen d' aná a combregá, Jesús durant aquesta octava del *Corpus* de modo especial los invita a acostarsé a Ell y los diu: «si algú de voltros té set, que venga a Mí y que bega» y brollará dins son cor una font pura d' aygua, que correrá fins a la vida eterna.

Fer el sort, a tan dolç parlament es correspondre al amor generós e infinit. ab sa més negre y criminal ingratitude.

FRA PERE.

El Cor de Jesús al peccador

Ton cor no es fet joh fill de mes entranyes,
Per descansar en los plahers del mon,
Tú tens un fi més noble,
Que sols pots descansar en mon amor.

La nau es feta per passar les ones
L' estrella per rodar per los espays,
Mon Cor es mar sens ribes,
Mon Cor es l' ample espay, l' immensitat.

Vina a llansarte pronte dins mos brassos,
Vina a escalfarte al foch de lo meu pit;
Contempla eix Cor de pare
Per tú llagat y en dura creu morint.

Contempla eixa corona qu' el rodetja.
Contempla aqueixa creu clavada en Ell
Y eixa ampla y fonda llaga,
Y veurás quant t' estima lo teu Deu.

Per tú va essé joh fill que tant t' allunyes!
Del meu Cor tendre lo primer suspir,
Per tú més prechs y llágrimes
Mos sermons y fatigas del camí.

Per tú en la creu vaitx volé extendre els brassos,
Per tú entregá a n' el Pare m' esperit,
Y perque tú hey entrasses
Mon Cor una llançada hey va obri.

Y no content d' axò vaitx volé encare
De ton amor quedarme prisioné
Per ser ta llum y guia
Y de ton esperit ser aliment

¿Y encare, encare del meu Cor t' apartas?
¡Oh peccador que tant li has costat!
¿Fins quant ton cor de pedra
A ma veu bondadosa el sort farà?

¿Fins quant, fins quant extendré Jo els meus brassos
Per veure si tú vens a tirart'hi,
Cansat de viure enfora,
De tos pecats enormes ja contrit?

¿Fins quant per donarté tendra besada
D' amor y pau el cap abaixaré?

¿Fins quant l' entrada uberta
Gentilment per tú tendrá el Cor meu?

¿T' he disgustat ab mos favors y gracies,
Ab las mostres patents del meu amor?

¿Y si d' axò no 't queixes
Per qué, deixantme a Mí, segueix al mon?

Vina, fill meu, ja a n' el meu Cor, no 't torbes,
Que perdó encare en Mí hey trobarás;

Si grans son ton delictes,
Ma bondat y tendresa son més grans.

Vina, no temas y ab ma sanch divina
Pronte ton cor de fanch quedará pur;

No mires si ets fill pródich,
Ni si infinites voltes has caygut.

Lo que Jo vuy es que tes vives llágrimes
Me digan qu' el teu cor ja ha canviat,

Y que si un jorn fugires,
May més del meu amor t' apartarás.

Si així tú ho fás, l' estola de sa gracia
Cándida y pura Jo 't retornaré,

Y en vida y per a sempre
Tú lo meu fill serás y Jo ton Deu.

A. T., Pere.

Festa de la Stma. Trinidad EN L' ORATORI DE MIRAMAR

DIUMENGE passat s' hi celebrá com de costum, oficiant lo molt Iltre. Sr. D. Martí Llobera, assistit de Mossen Vives Custos de la Cartuxa y del jove sub-diacon Sr. Ripoll.

Predicá lo Rnd. Sr. D. Sebastiá Maymó, Rector de Soller, y el Mestre compositor D. Bartomeu Torres, ab l' armonium, acompañá als molt habilis cantors valldemossins la *missa d' en Tortell*.

La concurrencia se componia d' alguns pochos senyors ciutadans, de families habitants en les possessions vehinades y de pagesos de Valldemosa, Esporles y Deyá, que ohiren devotament dit ofici y ascoltaren el sermó. Aquest tractá sobre lo incomprendible que es el misteri de la Santíssima Trinidad, no obstant lo qual rahanadament deu ser objecte de la fe y del amor dels feels cristians. Fou tot una plahent pessa oratoria pronunciada en la nostra hermosa llengua mallorquina, ab claredat, concisió y gran copia de doctrina evangélica, y d' arguments toelógichs, digne de la trona de la Sèu y del més selecte auditori.

Excusam dir que les riquíssimes y folgades vestidures sacerdotals propies d' aquella iglesieta, son enjoyat retaulo, el sol que reflectia sobre aquell apleg de feels de tota edat y estament dins la placeta voltada de rosers florits y de verdor esponerosa; la presencia del honorable Patriarca del Institut Balear, Ilm. Sr. D. Francesch M. de los Herreros, apoderat y representant del Restaurador de Miramar, S. A. D. Lluís Salvador Arxiduch d' Austria; l' axam de pobres que havian acudit; y més encara la recordansa de que, talvolta allá mateix, l' inspirat Ramon escrigué son llibre de la Santa Trinidad, y *Sor Tomaseta* havia

viscut sos primers anys per sullá prop,.... tot, recordan-es y present, commovia l'esperit dels mallorquins que estimam *lo nostro*; y, si qualque cosa planyiam era l'ausencia dels católichs d'altres pobles que haurían d'haver comparegut en major nombre á rendir l'homenatge de sa devoció al inclit savi martir que es la major de les glories mallorquines.

Acabada la festa relligiosa en punt de mitj dia, els concurrents entraren, per tandes, a dinar dins el refetó de baix, y es d'advertir que es costum manjar de dret en dret.

Les sales de dalt, ahont hi ha el Museu de majòlica y de mobiliari antich, estaven ubertes y foren visitades per la majoria dels assistents.

Devés les tres comensá el ball de boleros á sò de guitarres y bandurries, dins el bosch espés, mes allá de les marjades d'oliveres. Just lo guaytarem un'estona y mos n'allunyarem, desconortats de que les xeremies, fabiol y tamborino, que devés les dèu nos havían rebut devant la Casa, ab ses tocases de ball y festa mallorquina,.... fossin substituïdes per *cansons forasteres* mal pronunciades.

L'assistencia de pagesetes era escassa, y les qui més se distingian per son vestir mostravan estar ja *modernisades*. No hi verem l'Autoritat local que en semblants festes sol representarshi, ni les respetables *madones* acompanyant ses filles, tot geloses, que en altre temps feyen més solemnes aquesta casta de expansions populars, ni un sol ecsemplar d'*amo* ab sos calsos antigs al ample; cap nota de *color indígena* més que les ausines extenguent sos cimats per sobre els blaus del cel y de la mar enfora, en fora, de dalt a baix, nets de niguls y d'escumeres.... y, *allò* produhí en lo nostro còr una buydor y una anyoransa fondes é indefinibles.

Arribats a *Son Galcerán*, residència del senyor Herreros, forem honrats dinant en sa taula los dits Rnds. Srs. del Clero, més el Capellá de Trinidad, Mossen Torres, y quatre seglars, que escoltarem gustosíssims de boca del *anfitrió* la ressenya de la providencial arribada del Sr. Arxiduch, l'any 1872 a Mallorca y a Miramar, punt de partida dels estudis que té fets y publicats sobre les Balears, y de les grans milleres y noves obres artístiques amb que ha embellit aquells paratges.

De sobre taula, brindarem perque Deu li retribuyesca tot quant ha realisat en honra y gloria del nostro mes gran compatrici, y la restauració y augment del cultu á la Stma. Trinidad dins son tradicional oratori.

Vista la sala dels retratos dels escriptors mallorquins que ab patriótiqe curolla va augmentant dit Sr. Herreros (Mestre que ha estat de tots els vivents que no han cumplit els xexant' anys) nos despedirem d'ell, segurs de que per llarg temps, sentirem lo grat recort d'aquella delitosíssima diada.

B. FERRÁ.

SANTS Y FESTES

DE LA PRESENT SETMANA

- Día 10.—Dilluns.—Sta. Margalida, reina d'Escocia.
 Día 11.—Dimars.—S. Bernabé, Apóstol.
 Día 12.—Dimecres.—S. Onofre, ermitá.
 Día 13.—Dijous.—S. Antoni de Pádua, conf.
 Día 14.—Divenres.—El Santíssim Cor de Jesús.
 Día 15.—Dissapte.—S. Modest y Sta. Crecencia, mrs.
 Día 16.—*Diümenge* ✕.—El Puríssim Cor de la Verge Maria.

¡Gloria à Jesús Sacramentado!

(Festividad de Corpus Christi)

¡Hoy es el día del Señor; la fiesta del Misterio de Amor inescrutable; suena en los aires celestial orquesta y espléndida se muestra la natura y el sol esmalta con su lumbre pura el bosque y la floresta!

¡Conmueva el serafín su lira de oro; del órgano la voz vierta á raudales sus armonías en las catedrales, y entone el vate cántico sonoro!

Nubes de incienso y mirra en espirales asciendan al Edén desde la Tierra; y en honor de la *Hostia*, el estampido del bronce de la guerra, en bronce de la paz ya convertido repercuta con impetu, entretanto que una lluvia de flores la carrera alfombré por do pase el Palio santol!

¡Prostérnense las razas y naciones delante de Jesús Sacramentado, y le rindan las armas y blasones, y eterno sea su feliz reinado!
 ¡El es Rey! ¡El es Dios! y se dá al hombre...
 ¿Hay portento de amor que más asombre?

¡Hacen vibrar sus liras los querubes cantando ¡oh Cristo Rey! vuestra grandeza, y escribe el rayo en las preñadas nubes vuestro poder, Señor, y vuestra alteza!
 ¡Himnos sublimes hasta Vos levanta el orbe con sus ritmos y armonías, y vuestra gloria canta el coro de celestes Jerarquías, la música del mar, el arpa santa suspendida en la bóveda del cielo, los latidos del alma de la Tierra y todo cuanto el Universo encierra!

¿Y yo osaré cantaros ¡oh Dios mío! y unir mi acento al cántico sonoro que alzan los Cielos y la Tierra, á coro, á vuestra majestad y poderío?
 ¿podrá mi labio impío pronunciar vuestro nombre sacrosanto, á cuyo eco se dobla la rodilla de los Genios más altos, y se humilla encogiendo sus alas con espanto el Angel, ante Vos tres veces Santo?

Aunque en la inmensidad de vuestras obras no llegue á ser de un átomo una mancha, cantaré á vuestro amor y al Sacramento por el que os dáis al hombre en alimento!
 ¿Y el hombre qué es, sino un montón de arcilla, arista seca del ciclón juguete, gusano que olvidado de sí mismo soberbio contra el Aguila arremete, sin ver en su locura que ella puede arrojarle en negro abismo de un ala con la simple rozadura?

¡Todo un Dios darse al hombre!
 Dios es aquel á cuya voz surgieron
 los orbes revestidos de hermosura,
 esmaltados de nitidos colores,
 flotando entre fulgores
 y océanos inmensos de luz pura!
 ¡Dios es aquel á cuya voz se abrieron
 las perfumadas flores,
 y el que tejió con ellas
 á cada mundo poético vestuario,
 de cada mundo haciendo su incensario!
 Dios encerró en el centro de la Tierra
 el fuego horrendo que el volcán respira,
 y en el cáliz del alma
 la luz y el fuego que á la mente inspira;
 dió al tierno pajarillo lengua suave,
 fuerza á la fiera, ligereza al ave,
 calores al estío,
 peces y olas al mar, alas al viento,
 pureza al serafín, al genio brío,
 velocidad y alteza al pensamiento...!
 ¡Cuán grande es Dios! el iris es su trono,
 el sol es su diadema,
 la tempestad y el trueno pavoroso
 el rodar de su carro presuroso
 donde va uncido el huracán violento,
 y la gran polvareda
 que en los cielos levanta cada rueda
 son los astros del hondo firmamento!...

Oh! Dios es mucho más... más todavía:
 su poder y su amor y su omnisciencia,
 la eterna vida de la eterna esencia
 escápanse á la humana fantasía,
 se ocultan á la humana inteligencia!
 ¿Puede encerrarse acaso
 en una gota sola
 la tierra, el aire, el mar, cuanto arrebola
 el sol desde el oriente hasta el ocaso?
 ¡Cuán grande es Dios, y el hombre cuán pequeño!
 Mas Dios es todo amor... ¡Amor sublime!
 Si el orbe tiembla ante su airado ceño,
 ante su Corazón canta risueño,
 porque su Corazón ama y redime!..
 Yo os adoro, Señor ¡vedme contrito
 ante vuestra presencia, anonadado
 pronuncio vuestro nombre,
 Jesús, hijo de Dios, Verbo Humanado...
 ¡Como vuestro poder, es infinito
 vuestro amor hacia el hombre!

Por mi bien Vos sufristeis y llorasteis,
 padecisteis congojas, y hambre y frío...
 me confunde ¡oh Señor! tanta ternura;
 mas, oigo que decís con gran dulzura:
 —«Aun te he querido más, tesoro mío!»
 Vuestra santa doctrina predicasteis
 asombrando á los hombres con portentos
 enseñándome á amaros... mas yo impía...
 —«¡Aun te he querido más, alma hija mía!»
 Y sufristeis por mí dolores cruentos,
 los más duros escarnios soportasteis,
 y entre horribles tormentos
 vuestra divina sangre derramasteis...
 Me asombra vuestro amor, y en él confío.
 —«¡Aun te he querido más, regalo mío!

Mi bien y mi lucero,
 aun te he querido más, y aun más te quiero!
 Derramé para ti mi sangre toda,
 y he agotado mi amor inagotable
 cuando á tí me he entregado en Pan de boda
 instituyendo en la Eucaristía
 el santo, el inesfable Sacramento,
 al comenzar el sacrificio cruento
 que redimir al pecador debí!
 ¡Joya de mi alma, vén, Esposa mía,
 llega al altar con fervoroso anhelo
 que es tu Amado, tu Dios, quien te convida!
 Venid á Mí los que tenéis trabajos
 y estais cargados Yo os daré consuelo,
 os daré el Pan de Vida
 que es mi carne y mi sangre por bebida;
 gozareis en la Tierra algo del cielo!...
 ¡Vén, extraviada, que soy Yo el camino;
 enferma, vén al Médico divino;
 Yo soy tu Redentor, llégate, esclava;
 sedienta, vén al Río,
 que el que come mi carne pensar debe
 y quien mi sangre bebe
 que él está en Mí y Yo en él... ¡Ven, amor mío,
 y ya que á tí me entrego sin rebozo
 dame tu corazón, tórtola mía,
 ven á tu Esposo amado,
 á mi regazo vén... salta de gozo
 y entra en la llaga ¡sí! de mi costado!...»—

JAIME POMAR.

(Continuará).

UN CAS BEN SALAT

EL senyó Tòfol Picassa, un vey *arxi-estenaya*,
 va perdre pel carré una cartera de butxaca,
 ahont hi duya alguns billets de Banch. L'endemà
 en els diaris aparagué aquest anunci:

«Se suplica a qui haja trobat una cartera, amb
 cinquanta duros en paper, tenga la bondat de
 avisá a la nostra redacció, ahont li donarán deu
 drets de *trobis*.»

Al cap de dos dies va compareixe a certa re-
 dacció un pobre bastaix tot espallissat (homo de
 be ferm), qui presentá la cartera, talment com l'
 havia trobada, en mitx d' es carré.

Fou cridat l' amo dels doblés, qui, fregantse
 ja ses mans de gust, se *despenjà* totduna amb
 aquestes solfes:

—Sent moltíssim haverme errat, quant vaig
 escriure s' anunci pels diaris; perque eran seixan-
 ta els que vaig perdre dins sa cartera. Per tant,
 els deu duros promesos son els que are faltan....
 y ¡vagen pels *trobis*! Ni més ni pus!

Aquell pobre homonet, com poreu fer contes,
 quant sentí aquella *retòlica* tan estranya, perdé
 ses colors y quedá talment de pedra. Els deu du-
 rets... ja los poría veure amb una trompa de mirá
 lluny. Entrá llevonses una mica en sí y digué de
 aquesta manera:

—Senyó, vosté s' equivoca. Jur y rejur que
 dins aquesta bossa no hi havia més cantidad.
 ¡Venga, idò, els deu duros! Lo promés sia atés...
 y fòra músiques, que jo no som vengut perque s'
 afalconás de mí

—Ca, hombre, per cap estil; això sería obligar-

me á perdre-ne vint: es deû que faltan y els altres deû de tròbis.... y no 'm convé de cap manera. ¡Ha-la! passau es portal..... que, del contrari, faré avisâ al jutje y vos *hi posareu sa má*. Mirau quin' hora vos ho dich.....

—Ja pot tirâ pes cap que vulga; jo no 'm mouré d' ací ni á garrotades; y tenga ben entés y segú que jo el faré *conresponsable* de tots els perjays que la seua caparrudesa me puga donâ. Y si el senyô jutje no 'm fa *jostici*, ja l' hem faré jó mateix, amb un bon garròt d' uyastre prou granat, que tench a ca-meua, per quant hi importa que surta a ròtlo. Li assegure que 'l trobará feixuch, quant ley fassi tastâ. ¡Ell los perdrá de vista an els 50 duros!

—Sentint aquestes *comandacions* el senyô Picasa y vehent que ja no 'l se poria treuré de demunt, ni a les bones ni a les males, y que els periodistes qui escoltaván aquelles *completes* se tiravan á sa part d' aquell infeliç, feu avisâ al jutje, qui comparegué es cap de mitja horeta ab l' esgotzi. La *jostici*, després de escoltâ-los amb prou paciència y pesâ ses rahóns de cada banda, gratantse una mica es front, preguntá *categoricé*:

—Vosté, molt senyor meu: va fer posâ demunt els diaris que havia perduda una cartera, amb cinquanta duros a dedins..... ¿no 's veritat? ¿Es així, ó no?

—Si senyô...., y no 'm desdich.

—Idò, li fas a sebré que dins la cartera ni ha seixanta.... redóns.... ni més ni manco.

—Això mateix.... lo que jó deya.

—Jau, bon homonet, respongué totduna el jutje; dirigintse an aquell honrat veyét; preniú aquesta cartera que no es la d' aquest senyô. Mirau: una cosa vos advertesch; que si pel cas qualque dia ne trobasseu un altre amb 60 duros, sa cantitat qu' ell diu, la me duys ben depressa, perque segurament será sa d' aquest senyô. ¡Anau are en la pau de Deu, y deixauvos de més raóns!

—Y vosté, senyô Tòfol—digué an aquell *sart*, qui ja treya foch pels caixals—se 'n vaja a passetjar y tornarâ ayrós. Y si no es posa un punt á sa boca.... ¡rellissa! encare el faré dur per ses *sivils* an els Capotxins.

¡Bona sentència!

EL SEN GARROVÍ.

GOIS AL GLORIÓS

Sant Antoni de Padua

CORO

*Hermosíssim Xerafi,
de Jesús enamorat;
feis reinat la Caritat
dins el poble mallorquí,*

Naixquereu de pares nobles
de Lisboa en la ciutat,
per bé de la Cristiandat,
per honra de los seus pobles.
Com estrella del matí
ja brillau en tendra edat.
Feis reinat, etc.

Sabiduría y virtud,
joyes tan apreciades,
son les prendes renombrades
de la vostra juventut.
Sobre tot en Vos flori
el lliri de Castedat.

Feis reinat, etc.

Vostra paraula Divina
es un sol que resplandeix.
Te calor qu' enfervoreix
y resplandor qu' illumina.
Al heretje convertí
y al pecador obstinat.

Feis reinat, etc.

Aquells pexos un sermó
vos sentiren predicar.
Desde el fondo de la mar
surten per escoltarló.
Un miracle se obra aquí
de estupenda novedat.

Feis reinat, etc.

La mula quant adorâ
al Santíssim Sagrament
recobrá l' enteniment
un heretje Tolossá.
En Tolosa succehí
miracle tan renombrat.

Feis reinat, etc.

Es cosa certa y segura,
propiamet no se sab com,
que el pobre, el rich y tothom
troba en Vos bona ventura.
Es que Deu vol engrandir
al modelo de humildat.

Feis reinat, etc.

De malalts sou la salut,
de navegants el bon port,
y los devots ténen sort
de trobar lo qu' han perdut.
A Vos podém acudir
en tota necessitat.

Feis reinat, etc.

La llimosna es la gran obra,
obra gran que no té preu.
Fa deutor al mateix Deu
lo que repartim al pobre.
De llimosnes vol tenir
Deu tot el Cel adornat.

Feis reinat, etc.

Aquest pa que repartim
en nom vostro, Sant Antoni,
es evident testimoni
del amor que vos tenim.
Tant s' en puga repartir
com es vostra voluntat.

Feis reinat, etc.

En la Gloria possehiu
un tresor de gran riquesa,
ab prontitut y llarguesa
als devots afavoriu.
Se veu el poder Diví
en vostra má demostrat.

Feis reinat, etc.

Afavoriu ab má rica
les promeses y los vots.
Tant el pa com los devots
per axò se multiplica.
Jesucrist vos enriquí
de poder y voluntat.
Feis reinar, etc.

Totes hores y moments
teniumos de vostra má
perque puguém observar
de Deu los Sants Manaments.
Escala que té per fi
l' eterna felicitat.
Feis reinar, etc.

De Jesús alcansaumós,
oh Taumaturg Paduá
ab los xerafins cantar
el Trisagi gloriós.
Ditxosíssim últim fi
perque Deu mos ha creat.
Feis reinar, etc.

JAUME BARCELÓ, PREVERE.

NOTICIES HISTÓRIQUES

Any 1699. Día 13 de Juny a Madrit tengué lloch el tránsit d' aquesta a millor vida, de don Fr Joan Tomás Rocabertí y Zaforteza, fill dels cóntes de Peralada y ducs de Mandes, el qual donant un a-Deu a las vanidats d' aquest mon, vestí l' hábit dominicá, arribant a ser General de dita orde y després Arcabisbe de Valencia, guanyantse ab aquestes dignidats y per els seus escrits y humil comportament, els elogis de tots.

COMPLANTA

Hores tristes de dól y anyorança
a-vegades amargan la vida,
y planyívola l' ánima en elles
jemega y sospira.
El temps vola, vola;
mes en les hores de tristor sembla,
qu' atura sa roda.

Els colors y la llum quantes voltes
negre núvol amaga en les ombres,
y, nascudes del còr, per les galtes
les llágrimes corren.
Sens' causa tal volta;
y es que de l' hom los plòrs y tristeses
jamay s' aconhòrtan.

Si l' oratje p' el camp vola y passa,
onetjant los pinars y paumeres,
y sorolla, ab ressó melancólica,
per dins les arbredes,
llevòrs pensa 'l còr,
que jemechs y sospirs en lo cálçer
recull de les flòrs.

Si la font, p' els rosers amagada,
enmiralla les flòrs al passar,
tot brufantles goijosa ab les perles
de son pur crestall,
trista la meua ánima,
ab los murmulles y gotes, li sembla
plorar també l' aygua.

Si en el fons d' ombrívola boscuria
els aucells refilan llurs cantars,
y en los nius responen sos fills tendres,
l' ala bategant;
ohint ses complantes,
demana lo meu còr; ¿Els aucells
¡ay! ploran ó cantan?

Mes sempre dins clot de boyres negres
un estel mon ánima hey destría;
ci del cel en la negrenca volta
ses ullades fixa.
Y es qu' el dolç conhòrt
baixa del cel, quant manco ho espera,
com gotes de ròu.

JOACHIM DOMENECH

Mars-1901

FOLK-LORE MALLORQUÍ

REFRANS

(Acabament)

Trabays ab pa son bon de passá.
Tants de caps tants de barrets.
Tals gent tals coses té.
Tant estrenyen sa corda que se romp.
Tant de Pere vol dir ase.
Terra que vas, usansa que trobes.
Terra negra fa bon blat, terra blanca el fa
migrat.
Terra d' ugons, ni la venges ni la dons.
Tal fas, tal trobarás.
Tant va la gerra al pou, que a la fi sa trenca.
Tots duym una campana dalt es cap.
Tal pare tal fill.
Tal amo tal criat.
Te ventura qui la procura.
Totes ses masses rompen es cap.
Te es mal en es turmèll y li curen es clotèll.
Tot es bò si amb olla cou.
Tot lo novell es bell.
Tot está ab un bon acabar.
Tota fruyta te 'l seu corch.
Tots tenim y Sant Juan te es xot.
Tots es bruxots se conexen.
Temps de vendre, temps de comprar; temps de
fegir, temps d' acabar.
Tant se pert per massa com per massa poch.
Tremontana no ha abrich ni hom pobre no ha
amich.
Tot be que no ve de Deu se fon com se fon la
neu.
Tanta culpa te qui mata la cabra com el qui
té la garra.
Tant dirás que 'm farás riure.
Tant perd l' avariciós com l' abundós.
Tot-hom cerca feyna de son art.
Tan bo es en Pere com na Berenguera y el qui
li va derrera.
Tants de mals, tants de remeys.
Tot-hom te mals, y cadascú se sent dels seus.
Tristor es malaltía del cor, y dolor malaltía
del cós.
Tots els extrems son viciosos.
Tot lo privat es desitjat.
Tal es en Pere tal es com era.

Una gerra, quant se trenca, a qualque lloch deu ferir.

Una festa no espenya un Sant.

Un ull al gat y s' altre al plat.

Una oronella no fa estiu.

Una no 's ninguna.

Un sach buit no 's serva.

Un día que volía menjar carn, mataren al carnicer.

Una hora de vida es bona.

Un tassó de ví y una brusca prima enganen un homo.

Una granera nova, agrena erreu.

Un real de plata no 's bo per tothom.

Un mal no ve tot-sól.

Uns tenen sa fama y altres cardan sa llana.

Un mentider quant diu vé no 'l creuen.

Un mentider ha de tenir bon cap.

Uys qui no veuen, cor qui no dol.

Una fadrina guapa té set defectes.

Un ho aplega y s' altre ho escampa.

Uns orgues tench a Menorca que toquen per sí mateixos.

Uns contes fa s' ase y s' altre es traginé.

Uns fan sa feyna y altres treuen es profit.

Un sol Deu, un sol marit.

Un gri tot-sól no fa estiu.

Un día en l' any s' olla es crema.

Un escalivat val per cent.

Una flor no fa estiu ni dues primavera.

Un bon dinar fa bon esperar.

Una bona cara sempre es un dot.

Una ánima sola ni canta ni plora,

Una capa tot ho tapa.

Ves ab bons y serás un d' élls.

Vols que 't seguesca es ca, dali pa.

Ventre ple, enteniment grós.

Val més Deu ajudar, que matinetjar.

Val més sentencia de metge, que de jutg.

Val més un de mort que molts de ferits.

Ví bo no fretura pregó.

Ví massa dols fa lo cor agre.

Val més pa axut ab amor que gallines ab remor.

Val més un pler que cent lliures.

Val més morir honrat que viure afrontat.

Val més suhar que gemegar.

Val més poch ab voluntat, que molt si es de mal grat.

Val més tart que may.

Val més un bon vehí que un mal parent.

Val més homo sens diners que diners sens homo.

Val més vendre y penedir, que tenir y penedir.

Val més bona gana que bona vianda

Val més vergonya en cara que dolor en cor.

Bastants son els refrans mallorquins que co-

mensen amb aquestes paraules: *Val més*. Alguns ja han estat inclosos a sa colecció d' adagis o modismes ab *més*, publicada en el MALLORCA, com se pot veure en los números 158, 189 y 200; y per axó no los reproduim de nou.

UN REPLEGADOR.

Año Santo

El Boletín Oficial del Obispado de Mallorca publica la siguiente circular, invitando para las procesiones jubilaires del Año Santo:

«A fin de facilitar y solemnizar las visitas prescritas para el Jubileo del Año Santo, después de oír á la comisión de Nuestro Ilmo. Cabildo y á los Rdos. Párrocos, hemos dispuesto que en esta ciudad de Palma las procesiones se verifiquen los días diez y seis, veintitres y veinticuatro del próximo Junio, saliendo de la Catedral á las seis de la tarde. Al participarlo á Nuestros amados diocesanos no dudamos que concurrirán devotamente para aprovecharse de la munificencia de la Iglesia, y en particular esperamos que las Rdas. Comunidades y Pías Asociaciones de todo género cooperarán con celo á tan santa obra.

Dada en Palma, á los 31 de Mayo de 1901.

† EL OBISPO DE MALLORCA.»

ENTRETENIMENTS

GERFGLIFICH

: (Balena) Sem Enja :

P

T I T

GRA D' ORDI

Posar lletres en lloch d' aquests punts de manera que cada retxe lletgida tant horizontal com verticalment diga: sa 1.ª un número romá; sa 2.ª lo que necessitan els pagesos per sembrá, sa 3.ª un nom propi; sa 4.ª es nom d' un carré de ciutat, y sa 5.ª una vocal.

ENDEVINAYA

¿Qu' es lo qu' hey há dins ciutat, que sempre corre y no se mou d' un lloch?

CARME.

Ses solucions en el número próxim.

GRAN ALMACEN DE PAÑERIA SASTRERIA Y NOVEDADES

de BARTOLOMÉ GUMBAU É HIJOS S. en Cta.

Jaime II números 87, 89, 91, 93 y Escursach 16 y 18—FRENTE AL BANCO DE ESPAÑA

Completos y variados surtidos en todos los artículos tanto del país como del extranjero.

Sastrería para Militares y señores Sacerdotes

Secciones especiales.—Gran colección en damascos, tapicerías, cíngulos, albas y galones.—Espléndido surtido en artículos negros de luto para Señora.

OBJECTES Y ROBES D' IGLESIA

BAZAR de D. Juan Montaner

Carrer del Sindicat, números, 2 á 10

LA INDUSTRIAL

Gran Bazar de mobiliari artístich, tapizería, cristalería, objectes decoratius, etc. etc.—Enfront del Carrer de Sant Nicolau, entre el *Pas d' en Quint* y la *Costa d' en Brossa*.

PRÈUS ECONÓMICHS**LA ROQUETA**

DE

D. PERE A. CETRE

Fábrica de tota classe de cerámiques artístiques y de retjoles vernisades y altres objectes ornamentaris y de profit per la construcció d' edificis.—Despatx, carrer de San Miquel.

GRAN TALLER DE ESCULTURA RELIGIOSA DE JOSÉ QUIXAL

56—Villarreal—56 —*— BARCELONA

Especialidad en imágenes de madera para el culto católico. En dicho acreditado taller se trabaja indistintamente el bronce, mármol, piedra y madera, construyéndose la estatuaria monumental, todo de un gusto verdaderamente artístico y en condiciones sumamente económicas.—Se remiten gratis, nota de precios, presupuestos y dibujos.

Ventas al por mayor y menor.—Solicita representantes

CASA ESPECIAL PER ESCULTURA RELIGIOSA ORNAMENTS SAGRATS

y representant de la fàbrica de vidrieras de colors y gravats de

J. AMIGÓ

DE BARCELONA

Plassa d' Antoni Maura número 22

PALMA DE MALLORCA

Se construeixen imatges de sants, en fusta, de primera, segona y tercera classe; com també retaules, sagraris, altars, candalers, cirials, canals, sacres y tot lo relatiu á l' ornamentació escultural de les iglesies.

S' hi trobaran també, terns, casulles, capes, estoles, mandils, camis, sobrepellics, àmits, flochs de misal, bonets, galons, cinguls, confeccionat tot ab teles de la tan enomenada fàbrica d'els *Fills de M. Susi* de Barcelona.

Casa Grandia Hospedaje para Rdos. Sacerdotes y demás personas católicas, desde 3 pesetas diarias en adelante.

PUNTO EL MÁS CÉNTRICO

Baños Nuevos, 12--2.º--2.º—BARCELONA

OBRADOR D' ARGENTERÍA

Dirigit per D. Jusep Fortesa = Rey

Mestre Orífice de la Catedral

Carrer de Colón, núm. 23—PALMA

Almacenes SAN JOSÉ

* * * BRONDO esquina al BORNE * * *

EN las secciones de **SEDERÍA, ESTAMPADOS, ALPACAS** se acaban de recibir grandes existencias de gran novedad, para verano.

SEDAS MODERNISTAS

CRESPÓN

BATISTAS fabricación especial por la Casa

á 25'00 pesetas corte

á 12'50 " " "

á 2'00 " " "

NUEVOS MODELOS EN CONFECCIONES, Camisería, Refajos y toda clase de prendas interiores, tanto de Caballero, como para Señora.

NOTA=Venta por mediación de cupones en todos los artículos existentes en los **ALMACENES**

FÁBRICA ANTIGA DE GAS

Sa que mos dugué sa millora d' aquesta llum tan cómoda y neta.

Sa que l' any 1857 triunfá dels seus competidors á sa subasta, porque va fé una rebaixa en el preu de s' alumbrat publich, que aventatjava emb' un 23 per cent s' oferta que els altres feyan.

Y sempre ha cumplit tots els seus compromisos.

Sa que en 40 anys may meresqué de s' Ajuntament sa mes petita amonestació.

Y conta ab sos mes principals centres de consum.

Y de cada día reb mostres de simpatía des publich.

Sa que ven es gas mes barato y ofereix mes ventatjes als seus parroquians.

OFICINAS: Portella, 16.

Imprenta de José Mir—1901